

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
«2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
Кәкре Күл авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
 Программа Паспорты

Программа Исеме	«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Муниципаль заказчы-программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Кәкре Күл авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сэнгатъ һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатъләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сэнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауның дәрәжәсен, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатъләрен арттыру
Программаның Бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерү, заманча музыка сэнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән җәмәгатъчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар
Ярдәмче программалар	- «2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү» "2016-2027 елларга террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»

<p>Программаны финанслау күлөмнөрө</p>	<p>2016-2027 елларга Программаны финанслау күлөмө 18701,6 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел-843,0 мең сум 2017 ел-855,64 мең сум 2018 ел-868,47 мең сум 2019 ел-881,49 мең сум 2020 елга-1343,0 мең сум 2021 ел-1348,0 мең сум 2022 ел-1353,0 мең сум 2023 ел-1358,0 мең сум 2024 ел-1363,0 мең сум 2025 ел-1368,0 мең сум 2026 ел- 2666,0 мең сум 2027 ел — 2890,0 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күлөмнөрө фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бөяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2027 елга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: - төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; - массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; - үзешчән сәнгать сәнгәтенәң клуб формированиеләрен арттыру һәм аларда катнашучылар санын арттыру; - жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар санын 5 чарага кадәр арттыру; - дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән уртак проектлар санын 2 проектка кадәр арттыру; - жирлектә "Изге Троица", «Спас күңел ачулары " халык бәйрәмнәрен үткөрү саны-2; Террорчылык һәм экстремистик күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерү; Аксубай муниципаль районы Кривоозерка авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.</p>
<p>Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлегә Советы;</p>

системасы	Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл жирлеген башкарма комитеты.
-----------	--

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл жирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлегенең мәдәният объектларының гомуми челтәре түбәндәгеләрне үз эченә ала: 2 һәркем файдалана алырлык китапханә, 2 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2024 елда жирлек бюджетыннан 858,0 мең сум акча жиһәрелгән. Тармакта эшләрчеләр саны 7 кеше тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкциялүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мөгълүматлаштыруга һәм модернизациялүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр мөгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге челтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу; мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның таләпләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләренең ял итү һәм ижат эшчәнлегенә, Мәгариф һәм үзлегенән белем алу, чаралар үткөрү, һәм өскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияләре жиһазлар белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләрчеләр булган мәдәният учреждениеләренең файдалана алуын тәэмин итү чаралары белән тәэмин ителмәве;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык.

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблеманың эчтәлегенә	Жиңу механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сорауларының бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын керту
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мөгълүматлаштыру, жиһазларны модернизациялү, бюджеттан тыш акчалар, дөләтнеке булмаган структуралар жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегенә чикләнган затлар өчен мәдәният учреждениеләренән файдалану мөмкинлегенә житәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм гражданның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүгә үстерү

Инновацион мәдәни проектлар эшләнү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлыгы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме
---	--

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын киметү максатында хәвеф-хәтәрне жайга салу һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф - хәтәргә анализ һәм хәвеф – хәтәргә идарә итүне муниципаль заказчы-программаның координаторы-Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Иң җитди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертәргә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр кертү тора.

Программа чараларын Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге бюджетыннан финанслау җитмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлеге механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларын үтәү барышын тикшереп торы һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг;

халыкка мәгълүмат җиткерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләренә ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлеләген һәм нәтижәлеләген бәяләү нигезендә

Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау.

Программаның максаты 2016 - 2027 елларга «Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү» республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып

Аксубай муниципаль районының Кривоозерка авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм

яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренең җирлектә

яшәүчеләр һәм кунаклар өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләренә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә халык сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтижәле файдалануны тәэмин итү;

Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру
Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә
тота, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда
чагылдырылган.

"2016 - 2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү" ярдәмче
программасы Милли музыкаль традицияләргә саклап калуны һәм үстерүне, заманча
музыка сәнгатен үстерүне максат итеп куя. Жирлекнең муниципаль концерт
оешмалары чөптөрөнөң бүгенге торышын, 2027 елга кадәр концерт
учреждениеләренөң үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Кәкрә Күл авыл жирлегендә террорчылыкны
һәм экстремистлыкны профилактикалау " ярдәмче программасы террорчылык һәм
экстремистлык күренешләренөң барлык фактларына карата түземсезлек
формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Кәкрә Күл авыл жирлеге
территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен
пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген булдыруны
камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2027 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән
тәртиптә бирелә торган федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай
муниципаль районының Кәкрә Күл авыл жирлеге бюджеты акчаларыннан
файдалануны күздә тота.

Программаны финанслауның гомуми күләме 18701,6 мең сум тәшкил итә, шул
исәптән:

2016 елда-843,0 мең сум

2017 ел-855,64 мең сум

2018 ел-868,47 мең сум

2019 ел-881,49 мең сум

2020 елга-1343,0 мең сум

2021 ел-1348,0 мең сум

2022 ел-1353,0 мең сум

2023 ел-1358,0 мең сум

2024 ел-1837,0 мең сум

2025 ел-2458,0 мең сум

2026 ел-2666,0 мең сум

2027 ел-2890,0 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фараз характерында
була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә
тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-
координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны
гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле
файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа
заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән
төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм
Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп гамәлгә
ашырыла.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижәлелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашырудан төп социаль-икътисадый файда Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, димәк, Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсына тормышка ашыру өчен уңай иҗтимагый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлеген саклап калуга ярдәм итә торган мәдәни пространствоның бердәмлеген ныгытуда;

иҗади эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителә торган мәдәни байлыklarның һәм мәдәният һәм сәнгать турындагы мәгълүматларның төрлелеге һәм аңлаешлылыгы өчен уңайлы шартлар тудыруда;

мәдәниятне икътисадый үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяленә.

«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен " ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	««2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен " ярдәмче программасы
------------------------------------	--

Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклап калу;</p> <p>мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>- халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту</p>																										
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>«Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык тәңгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>																										
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты																										
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты																										
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар																										
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	<p>Финанслау чыганаклары Татарстан Республикасы Аксубай МР Кәкре Күл авыл җирлеге бюджеты акчаларынан гыйбарәт</p> <p>Чыгымнар (мең сумнарда).</p> <table border="1" data-bbox="387 1597 1479 1809"> <thead> <tr> <th>барлыгы</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027													
барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027															
Җирле бюджет акчалары	<table border="1" data-bbox="387 1821 1479 1888"> <tr> <td>18693,6</td> <td>838</td> <td>850,56</td> <td>863,32</td> <td>876,27</td> <td>1341</td> <td>1346</td> <td>1351</td> <td>1356</td> <td>1835</td> <td>2456</td> <td>2664</td> <td>2888</td> </tr> </table>	18693,6	838	850,56	863,32	876,27	1341	1346	1351	1356	1835	2456	2664	2888													
18693,6	838	850,56	863,32	876,27	1341	1346	1351	1356	1835	2456	2664	2888															
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә	<p>Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;</p> <p>Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру;</p>																										

ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Массакуләм һәм мәдәни-массакуләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;
---	---

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм өлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу хәзерге шартларда мәдәниятне кривоозерский авыл җирлегенең социаль-икътисадый үсешенең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыруга.

2. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыруга.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү.

Өлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә системасында хәзерге этапта халык белән эшләнүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион рәвешләрен һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү;

- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;

- мәдәният учреждениеләренең җирлекнең социаль-икътисадый үсешендә киңрәк катнашуы өчен шартлар тудыру;

- халыкның иҗади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау

Ярдәмче Программаның Исеме	«Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау (алга таба - Ярдәмче Программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны дәрәжәсен, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру; Күпмилләтле Россия җәмгыяте кыйммәтләре, мәдәни үзәк, кеше хокукларын һәм ирекләрен саклау принциплары нигезендә халыкта башка милләт һәм дини конфессияләр кешеләренә карата толерантлык саклауга эчке ихтыяҗ формалаштыру.
Ярдәмче Программаның Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру; Кәкре Күл авыл җирлеге халкына террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре турында мәгълүмат бирү; Балалар һәм яшьләр арасында экстремистик характердагы гамәлләр кылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән тәрбия эшен оештыру.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	Ярдәмче программаны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге бюджеты акчалары исәбеннән финанслауны гомуми күләме 36,445 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 елга-5 мең сум 2017 елга-5,075 мең сум 2018 елга-5,15 мең сум 2019 елга-5,22 мең сум 2020 елга-2 мең сум 2021 елга-2 мең сум 2022 елга-2 мең сум 2023 елга-2 мең сум 2024 елга-2 мең сум 2025 елга-2 мең сум 2026 елга-2 мең сум 2027 елга-2 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге

	бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге территориясендә башка мәдәниятләргә карата толерантлык, гражданнар теләктәшлеге идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Ярдәмче программаның үтөлешен тикшереп торуну оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге Советы тикшереп тора.

I. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрдәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы торучу концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләргә үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә теркәлгән дини оешмалар юк.

Ижтимагый-сәясый, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллек, төрле социаль төркемнәр, милләتلәр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар саны, гамәлдәге православие мөхәммәдләргә саны артты.

Шул ук вакытта Ярдәмче программаны эшләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вазгыятьнең килеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, ижтимагый хәрәкәтләргә һәм барлык гражданнарның тырышлыгын берләштерүгә таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итүгә мөмкинлек бирәчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. «2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Кәкре Күл авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» ярдәмче программасы чаралары

№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләргә мөһимлек	2016-2027	Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башкарма комитеты, Аксубай

	тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча		муниципаль районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлеге» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2027	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, »ӘМР мәдәният бүлеге " МКУ, »ӘМР "мәгариф бүлеге" МКУ
3	Жирлекнең дини берләшмәләрендә дин тотучыларга дини түземлек булдыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләрне хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәжәгать итү инициативасы белән чыгарга.	2016-2027	Жирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлеге (киләшү буенча), Кәкре Күл авыл жирлегенә башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакий сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр»	2016-2027	«Мәгариф бүлеге " МКУ, «Мәдәният бүлеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС

	үткөрү.		
7	Формаль булмаган берләшмөлөрне ачыклау буенча рейдлар.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлөгө (килешү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмөлөрне ачыклау өчен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әңгәмәләр үткөрү	2016-2027	Россия Федераль миграция хезмәтенә ТР буенча идарәсенә Аксубай районындагы бүлөгө(килешү буенча),
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәрәсләре үткөрүне оештыру	2016-2027	Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлегә башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлөгө (килешү буенча), "ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (ярашу)
10	Барлык типтагы мөгариф учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкка өндәүче теләсә нинди формаларының куркынычлыгын аңлату буенча сыйныф сәгатьләрен системалы үткөрүне оештыру	2016-2027	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мөгариф бүлөгө, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләр вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай муниципаль районы буенча бүлөгө (килешү буенча)
11	Ярдәмче программа чараларын мөгълүмати яктыртуны оештыру	ел дэвамында	«Сельская новь " газетасы редакциясе (килешү буенча), Кәкре Күл авыл жирлегә мэдәният йортында стендлар